

Interdicția popririi indemnizației de șomaj tehnic – o soluție bună, dar pentru toata lumea?

„Șomajul tehnic” are șanse să devină una dintre cele mai folosite sintagme ale anului 2020, subiectul fiind unul de interes major în contextul pandemiei de coronavirus. Informațiile publice ne arată ca aproximativ 1 milion de salariați se afla în acest moment în șomaj tehnic, în timp ce aproximativ 250.000 de salariați au încetat relația de muncă, împrejurări fără precedent de la criza economică din 2008 încolo.

Diminuarea veniturilor salariale a afectat o bună parte a populației României, motiv pentru care Guvernul a venit în sprijinul salariaților afectați de reducerea veniturilor ca urmare a intrării în șomaj tehnic printr-o serie de măsuri legislative. Pe lângă suportarea unei părți din indemnizațiile de șomaj tehnic, Guvernul a reglementat o măsură suplimentară de protecție a salariaților – **interdicția temporară a executării silite prin poprire a indemnizațiilor de șomaj tehnic.**

Apreciem că această măsură adoptată de executiv pentru sprijinirea populației afectate în această perioadă delicată este utilă, însă nu putem să nu remarcăm că felul în care executivul a ales să reglementeze această interdicție **poate ridica probleme**, care ar putea contraveni însuși scopului pentru care măsura a fost edictată – asigurarea subzistenței persoanelor vulnerabile în această perioadă.

1. Interdicția executării silite prin poprire – între derogație și eroare

Ordonanța de urgență nr. 53/2020 a stabilit la art. IV ca indemnizațiile de șomaj tehnic *„nu sunt supuse executării silite prin poprire pe toată durata acordării lor”*, inclusiv pentru o perioadă de *„60 de zile de la încetarea stării de urgență”*.

Cu toate că măsura este temporară, oferind salariaților un răgaz de la achitarea în mod silit a datoriilor către creditori și fiind menită asigurării mijloacelor de subzistență până la reluarea activității, **această măsură poate afecta alte categorii de persoane** care ar avea, pe bună dreptate, un interes să fie executate silit prin poprire pe salarii aflați în șomaj tehnic, pentru a-și asigura la rândul lor mijloacele de subzistență.

Deși imposibilitatea executării silite a unui debitor poate reprezenta un inconvenient pentru orice creditor, legiuitorul a identificat **trei categorii de persoane** cu o situație specială, și care sunt afectate în mod direct de actuala reglementare:

a) Persoanele față de care salariații aflați în șomaj tehnic au o obligație de întreținere

Dacă salariatul aflat în șomaj tehnic nu își execută obligația de întreținere față de membrii familiei aflați în nevoie și care se află în întreținerea acestuia, iar aceștia sunt nevoiți să o obțină în mod silit, aceștia nu vor putea obține pensia de întreținere prin poprire.

Iar aceste persoane sunt afectate cu atât mai mult cu cât, potrivit Codului muncii, obligațiile de întreținere ar fi în mod normal primele în ordinea de prioritate a sumelor ce pot fi reținute din salarii.

b) Persoanele care au suferit o vătămare corporală din cauza salariatului aflat în șomaj tehnic

În cazul în care indemnizația de șomaj tehnic este singurul venit al celui care a cauzat o vătămare corporală unei persoane, persoana vătămată nu va putea apela la executarea silite prin poprire pentru a își acoperi, de exemplu, cheltuielile de spitalizare sau alte prejudicii suferite.

c) Persoanele care se aflau în întreținerea unei persoane decedate la data decesului

La fel, în cazul în care o persoană decedează din cauza faptei unei persoane care beneficiază de indemnizație de șomaj tehnic, persoanele aflate în întreținerea celui care a decedat nu vor putea executa indemnizația de șomaj tehnic pentru a recupera sumele necesare întreținerii.

2. Cat timp si cum vor fi afectate executarile silite prin poprire ?

Potrivit alin. (2) al art. IV din OUG nr. 53/2020 „*masurile de suspendare prevazute la alin. (1) încetează la 60 de zile de la data încetării stării de urgență*”. Pare a fi, deci, vorba despre **o cauza temporară de suspendare de drept** a executării silite, popririile urmând să poată fi continuate după 60 de zile de la încetarea stării de urgență.

Fiind neclar în acest moment dacă starea de urgență va fi prelungită și după 15 mai, problema prezentată mai sus s-ar putea prelungi în lunile următoare. O astfel de prelungire ar putea avea efecte negative asupra celor care vor fi lipsiți de întreținerea persoanelor care, deși obligate legal în acest sens, nu își vor executa obligațiile.

O alta neclaritate este legată de **aria de întindere a interdicției** de executare. Având în vedere faptul că textul OUG nr. 53/2020 face trimitere doar la indemnizațiile prevăzute de art. XI alin. (1) din OUG nr. 30/2020, respectiv cele suportate de la bugetul de stat, s-ar putea considera că sumele reprezentând diferența dintre ce suportă statul și cât acordă angajatorul ar putea face obiectul executării silite (posibilitatea angajatorului de a acorda o indemnizație de șomaj mai mare este prevăzută în alin. 6 al art. XI din OUG nr. 30/2020, text la care OUG 53/2020 nu face referire).

Cu toate acestea, teza finală a art. IV prevede că interdicția de executare se aplică *“indiferent de bugetul din care se suportă indemnizația”*, ceea ce conduce spre concluzia că legiuitorul delegat a vrut să excludă totuși de la executare toate indemnizațiile de șomaj tehnic, indiferent de cuantumul acestora și de bugetul din care acestea se suportă, bugetul statului sau al angajatorului.

3. Cum ar fi putut proceda Guvernul ?

Guvernul ar fi avut la îndemână posibilitatea de stabilire a interdicției popririi indemnizației de șomaj tehnic prin modificarea art. 729 alin. (4) din Codul de procedura civilă, pentru ca indemnizația să poată fi totuși supusă executării silite prin poprire în **situațiile de excepție** de mai sus și respectând în același timp limitările prevăzute de acel text de lege.

Această soluție ar fi permis ca regula salariaților aflați în șomaj tehnic să se poată bucura de întreaga indemnizație de șomaj tehnic, permițând însă și persoanelor care depind de veniturile pe care le încasează acești salariați să își poată asigura subsistența.

4. Va remedia Parlamentul eroarea?

În Parlament există încă din data de 2 aprilie 2020 o propunere legislativă pentru modificarea Codului de procedura civilă, astfel încât interdicția de poprire a indemnizației de șomaj tehnic să nu fie aplicabilă în cazul sumelor *„datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel”*.

În cazul adoptării și promulgării ei, va rezolva această propunere legislativă problemele identificate? **Apreciem ca răspunsul este negativ**, pentru că art. 729 alin. (4) din Codul de procedura civilă, inclusiv în varianta în vigoare în acest moment, oferă posibilitatea ca prin legi speciale să se deroge de la posibilitatea popririi sumelor în situațiile de excepție (revenindu-se, deci, la regula). Or, o astfel de lege specială este însăși OUG nr. 53/2020.

Prin urmare, dacă propunerea legislativă ar intra în vigoare în forma propusă de inițiator, nu ar rezolva problema

decât **dupa împlinirea celor 60 de zile de la încetarea starii de urgență** – altfel spus, vor putea fi executate silit prin poprire doar indemnizațiile salariaților care vor intra/ ramâne în șomaj tehnic dupa trecerea celor 60 de zile, ca urmare a crizei economice care se prefigureaza.

Cu toate acestea, in procesul de aprobare a Ordonanței 53/2020, Parlamentul ar putea abroga dispozițiile art. IV din OUG nr. 53/2020, pentru ca obligațiile de șomaj tehnic sa poata fi executate silit prin poprire de catre categoriile de persoane precizate mai sus înainte de împlinirea celor 60 de zile, astfel încât sa își poata asigura și ele mijloacele de subzistența la care sunt îndreptați ori, dupa caz, sa își acopere în timp util prejudiciile grave care le pot pune în dificultate.

5. Concluzie

Așa cum Guvernul ori Parlamentul au intervenit până acum pentru acoperirea deficiențe ale ordonanțelor de urgență adoptate în contextul prezentei stari de urgență, apreciem necesara o intervenție legislativa pentru a remedia și aspectele prezentate în cuprinsul acestui articol.

Pâna la acel moment, este de așteptat ca în practica textele de lege analizate mai sus sa fie interpretate în mod diferit, în funcție de situația specifica din fiecare speța.